

حسین سبحانی

خبرنگار

میرزاده عشقی که بود؟

عشقی: سیمای نجیب یک
آثار شایسته
محمد قائد
نشر ماهی
چاپ دوم ۱۳۹۷
قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

با آغاز مشروطه، فضایی برای انتقادهای تند روزنامه‌نگاران نوبا نسبت به حکومت فراهم شد و یکی از روزنامه‌نگارانی که جانش را بر سر این موضوع گذاشت، «میرزاده عشقی» بود. شخصیتی که در اذهان مردم، تبدیل به قهرمان و چهره‌ای اسطوره‌ای شد که جلو انحراف‌های بعد از مشروطه و استبداد رضاخانی ایستاد. متأسفانه از جزئیات زندگی و کار میرزاده عشقی اطلاعات زیادی در دست نیست، اما یکی از کتاب‌هایی که نسبتاً مفصل به این شخصیت پرداخته، کتابی است به نام «عشقی: سیمای نجیب یک آثار شایسته» نوشته «محمد قائد» که سعی کرده طبق همان اندک اطلاعاتی که از او باقی مانده، به زوایای پنهان زندگی و افکار عشقی بپردازد. نویسنده در ابتدا عنوان می‌کند که علاقه‌ای که به شخصیت عشقی داشته انگیزه‌ای برای پژوهش در کار این روشنفکر ناکام بوده است. ولی این علاقه به‌هیچ‌وجه سبب نشده شخصیت اصلی ماجرا از تیغ نقد نویسنده برهد. نویسنده تقریباً بدون هیچ اغمازی سعی در روشن ساختن زوایای گوناگون شخصیت عشقی دارد. اگرچه مضامین بیشتر شعرهای میرزاده عشقی نیز در خدمت تفکرات سیاسی اوست، برای بسیاری عشقی شاعر شناخته‌شده‌تر است. این کتاب وجوه مهم شخصیت او یعنی شاعری و فعالیت سیاسی و روزنامه‌نگاری‌اش را به‌خوبی موردبررسی قرار داده و ایرادات فکر و عمل او را بدون هیچ چشم‌پوشی عربان می‌کند. همین عدم گرایش نویسنده به مقدس‌سازی و تلاش برای بیان حقیقت به‌جای اسطوره‌سازی باعث می‌شود خواننده تصویر دقیق‌تر و زمینی‌تری از چهره عشقی که همواره در هاله‌ای از ابهام بوده، پیدا کند. همان طور که در عنوان فرعی کتاب آمده، نویسنده، این شاعر انقلابی پر شور را بیشتر یک «آثار شایسته» و وطن‌خواه سرگردان می‌داند تا کسی که با پشتوانه پر مایه از نظریه‌های روز سیاسی، هادی مملکت آشفته بعد از مشروطه باشد. عشقی اولین کسی بود که در ایران آبرو را روی صحنه برد، ولی نتوانست عایدی که تصور می‌کرد از آن حاصل کند و اجرای نوین و گرانش باعث ضررش شد. او بعد از مدتی از روزنامه‌نگاری نیز سرخورده شد و بعد از واگذاری روزنامه‌اش به دیگری، اولین شماره‌ای که از آن منتشر شد، رضاخان سردار سپه را مورد حمله شدید قرار داد که گویا به نام عشقی تمام شد و شاعر جوان، پنج روز پس از انتشار آن شماره، در سی سالگی با گلوله کشته شد.

مهر آذین
بشیری‌راد

خبرنگار

این رستخیز عام که نامش محرم است

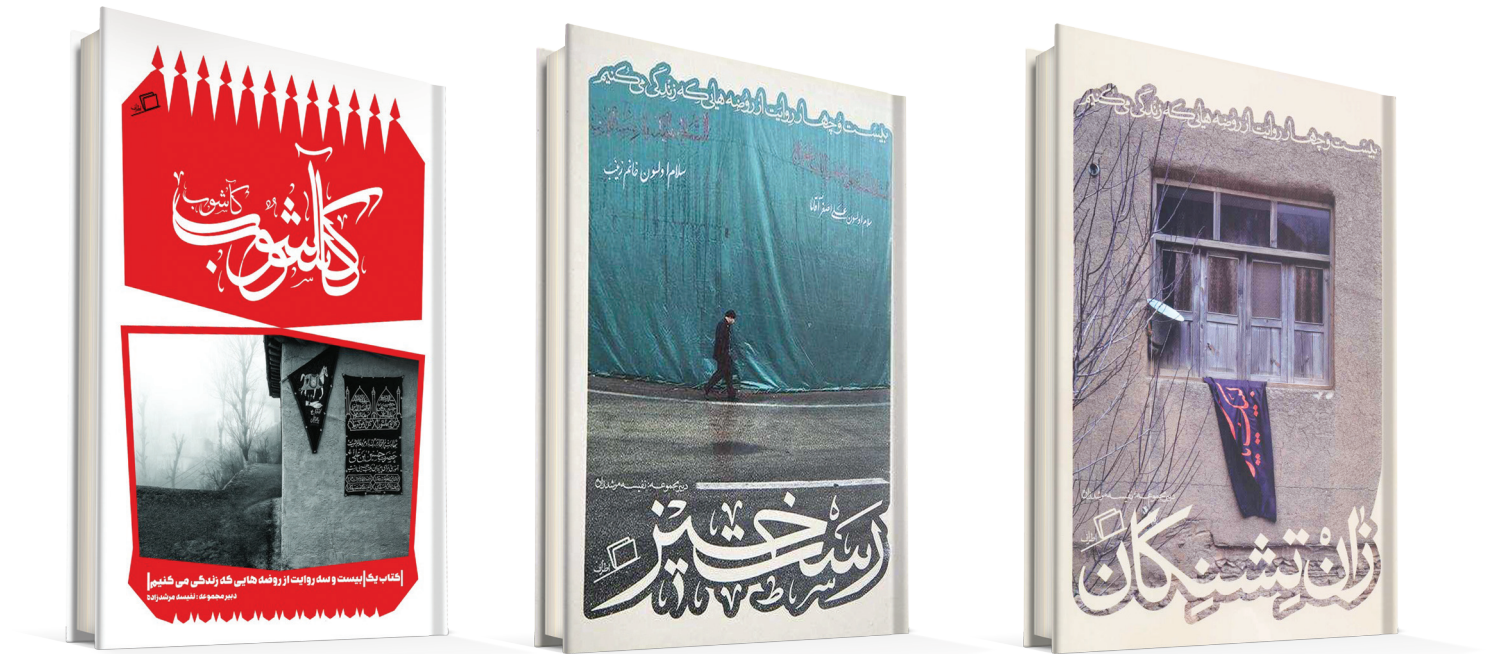
زبان تشنگان

• دبیر مجموعه: نفیسه مرشدزاده
• نشر اطراف
• چاپ اول: ۱۳۹۸
• قیمت: ۲۶۰۰۰ تومان

عادت شیعه به ثبت عاشورا در شکل موزون و در قالب شعر بوده است، شیعیان اغلب ارتباط خود را با این حماسه به شکل منظوم شرح داده‌اند و کمتر روایت منشور یا قصه‌ای از حال و هوای این دوران به مخاطبان ارائه شده. حالا سه سال متوالی است که نشر «اطراف» در آستانه محرم، به انتشار مجموعه داستان‌هایی پرداخته که در آن نویسنده به نقطه‌ای در زندگی‌اش اشاره می‌کند که نسبت او را با رخداد سال ۶۱ هجری تغییر داده است. نویسندگان این مجموعه داستان‌ها از تجربه‌هایی نوشته‌اند که در دل این سنت عزا و در همین کوچه‌ها و تکیه‌ها شکل گرفته

و دریافت و برداشت تازه‌ای با خودش آورده. این نوشته‌ها در واقع نسبت شخصی و زیسته نویسندگان با مجلس روضه است. در کتاب «زبان تشنگان» که کتاب سوم از مجموعه «کاشوب» است و محرم امسال منتشر شده، بیست و چهار نفر گزارشی صادقانه و عینی ارائه داده‌اند از رویدادهایی که در همین روزها اتفاق افتاده، ولی روح آن حماسه و غم دیرین در آن جاری است. در آخرین کتاب این مجموعه، روایتی هم هست از مهدی شادمانی، همکار عزیزمان که به‌تازگی ما را ترک گفته. احسان رضایی، نویسنده و روزنامه‌نگار درباره روایت مهدی شادمانی در این کتاب می‌گوید: «این روایت را مهدی در همین روزهای شدت بیماری نوشته. عنوانش هست «نخل چیدر» و متن روایت، اطلاعات ریز و جزئی از تکایای تجریش و شمیران دارد. مهدی تعریف کرده که از بچگی با رفقایش می‌رفته میدان چیدر تا دسته‌های مختلف ببیند، ولی سال گذشته دیگر میل تماشا نداشته، قاطی دسته

هیات قائم چیدر شده و حتی میانداری کرده و در نتیجه به کشف و شهودی جدید رسیده...» خواندن روایت‌های این کتاب در این هفته که تاسوعا و عاشورای حسینی را در پیش داریم بسیار دلنشین خواهد بود. از دیگر کتاب‌های مجموعه «کاشوب» کتاب اول به همین نام، شامل بیست و سه روایت ساده است که در ۲۰۸ صفحه منتشر شده و سی هزار تومان قیمت دارد. کتاب دوم این مجموعه که محرم سال گذشته منتشر شد با نام «رست‌خیز» شامل بیست و چهار روایت از روضه‌هاست و بیست و چهار هزار تومان قیمت دارد و مجموعه‌ای که امسال منتشر شده یعنی «زبان تشنگان» نیز با قیمت سی و شش هزار تومان به مخاطبان ارائه شده. نشر «اطراف» هم‌زمان با انتشار «زبان تشنگان» سه کارت پستال هم منتشر کرده که می‌توانید از طریق سایت خود نشر «اطراف»، یکی از آن‌ها را همراه با کتاب انتخابی، سفارش دهید.

تضاد منافع و آینده پزشکی

تضاد منافع و آینده پزشکی
(آمریکا، فرانسه و ژاپن)
• مولف: مارک ای. رادوین
• مترجمان: عباس و ثوق مقدم
• علی‌اخوان بهبهانی
• چاپ اول: ۱۳۹۸

پرسش اصلی کتاب، یک پرسش هنجاری است، اینکه تعیین مقرررات می‌تواند تضاد منافع بین بیماران و اهداف بنگاهداری و کارآفرینی پزشکان را به حداقل برساند یا نه

انتشارات «موسسه عالی پژوهش تاملین اجتماعی» در مرداد ماه سال جاری کتاب «تضاد منافع و آینده پزشکی» را منتشر کرد. این کتاب با داستانی در مورد تجربه سه بیمار شروع می‌شود که هر سه نفر با شکایت از گرفتگی و درد در قفسه سینه، به پزشکان متفاوتی مراجعه می‌کنند و هر کدام با وجود شباهت علائم بیماری، درمان‌های متفاوتی دریافت می‌کنند! رادوین، نویسنده کتاب که استاد حقوق دانشگاه «سافولک» نیز هست، علت این

درمان‌های متفاوت را مربوط به خصوصی بودن خدمات یکی از پزشکان، عمومی بودن و نظارت یک شرکت بیمه‌ای بر یکی دیگر از پزشکان و عضویت پزشک سومی در یک گروه حافظ سلامت و برخورداری از حقوق ثابت، می‌داند و معتقد است که درمان‌های متفاوت تحت تأثیر شرایط شغلی، نظارت شرکت‌های بیمه‌ای و دولتی و روابط پزشکان با دیگر مراکز درمانی و داروسازی و... انتخاب می‌شوند. کتاب مذکور یازده فصل دارد و در فصل اول آن، داستان‌هایی از بیماران در کشورهای فرانسه، آمریکا و ژاپن تعریف می‌شود. پرسش اصلی کتاب، یک پرسش هنجاری است، اینکه تعیین مقرررات می‌تواند تضاد منافع بین بیماران و اهداف بنگاهداری و کارآفرینی پزشکان را به حداقل برساند یا نه. کتاب با یک رویکرد اقتصاد سیاسی، به تجزیه و تحلیل روابط و تعامل بین

صورت از نژاد ما چه چیزی باقی خواهد ماند؟ و نهایتاً آیا ما می‌دانیم با زندگی و عمرمان چه کنیم؟ امروزه آنچه در خلال زندگی طبیعی و واقعی انسان هادیده می‌شود این است که پس از یک سیر طبیعی شصت تا هفتاد ساله، انسان‌ها به‌نوعی رکود و کسالت می‌رسند. آن‌ها نمی‌دانند با وقت‌مازاد خود چه کنند، به‌همین دلیل گاهی به پوچی می‌رسند. شاید اگر بخواهیم به عمری فراتر از یک قرن فکر کنیم؛ باید ابتدا راه‌هایی برای سودمندی زمان بیابیم. سوالی که در پایان داستان به سرانجام می‌آید این است که «زمان با ما چه می‌کند؟» نکته جالب توجه این است که کتاب شامل مقدمه‌ای از «فرانسویس فورد کاپولا» است. او در سال ۲۰۰۷، پس از دوره ده‌ساله دوری از کارگردانی، فیلمی براساس این کتاب ساخت.

زمان، ابهام بزرگ شرایط انسانی

کتاب حول آن، شکل گرفته. شخصیت اصلی این داستان، مردی به نام «دومینیک ماتی» است که به‌دنبال حادثه‌ای طبیعی، وجه تازه‌ای از زمان را درمی‌یابد. وی دارای نیرویی خاص می‌شود و تلاش می‌کند از آن در راستای نیل به اهدافی که در جوانی در سر داشته، استفاده کند، اما در واقع زندگی شخصی‌اش را از دست می‌دهد و ما به‌عنوان مخاطب داستان با این سوال مواجه می‌شویم که عمر دوباره تا چه حد می‌تواند هیجان‌انگیز یا کسل‌کننده باشد؟ همچنین در طول داستان به این موضوع برمی‌خوریم که آیا ممکن است در آینده موجود دیگری تحت عنوان «بر انسان» تشکیل شود که بتواند بر طبیعت غالب شده و مرگ را پشت‌سر بگذارد؟ در آن

مهرناز دستگیر

خبرنگار

جوانی بدون جوانی
• مولف: میرچا الیاده
• مترجم: فرهاد بیگدلو
• انتشارات نیماز/چاپ اول ۱۳۹۷
• قیمت چاپ دوم: ۲۰۰۰۰ تومان

«میرچا الیاده»، نویسنده رومانیایی کتاب «جوانی بدون جوانی»، در سال ۱۹۰۷ متولد شد. او برای اخذ مدرک دکترای هند رفت و در آنجا برای مطالعه متون کهن شرقی، زبان سانسکریت را آموخت. «الیاده» در عمر ۷۹ ساله خود توانست آثار زیادی در زمینه‌نماد، اسطوره و ادیان پدید آورد و از نامداران این عرصه شود. «ما با زمان چه می‌کنیم؟» این سوال اصلی است که

مهر آذین
بشیری‌راد

خبرنگار

باید بر ابری خواب باشیم

• همه باید فمینیست باشیم
• نویسنده: چیماماندا انگوژی
آدیچی
• ترجمه: سمانه پرهیزگاری و مریم طباطبائی‌ها
• نشر میلکان
• چاپ اول: ۱۳۹۵

«چیزی که باعث می‌شود از رفتار او و خیلی دیگر از دوستان زن آمریکایی‌ام تعجب کنم، این است که چقدر به «دوست داشته شدن» اهمیت می‌دهند. آن‌ها چطور به این نتیجه رسیده‌اند که دوست‌داشتنی بودنشان این قدر مهم است؟ دوست‌داشتنی بودن از نظر آن‌ها یک ویژگی خاص است که برای کسب آن، باید قید نشان دادن عصبانیت، پر خاشگری یا ناسازگاری‌ات را بزنی. ما زمان زیادی را صرف این می‌کنیم که به دخترها یاد بدهیم مدام نگران ذهنیت پسران را در مورد خودشان باشند. اما عکس این قضیه وجود ندارد؛ ما به پسران یاد نمی‌دهیم چه کار کنند تا دوست‌داشتنی به نظر برسند.»

«چیماماندا انگوژی آدیچی»، نویسنده نیجریه‌ای در کتاب «همه باید فمینیست باشیم» تلاش کرده با زبان بسیار ساده و صمیمی و با مثال‌هایی ملموس، فمینیسم را تعریف کند. همان طور که در پیش‌گفتار مترجم آمده: «فمینیسم مخالف هر گونه برتری است و برخلاف تصور خیلی‌ها، سعی در بزرگ‌نمایی زن‌ها ندارد، بلکه به برابری اجتماعی و اقتصادی و سیاسی هر دو جنس معتقد است، یعنی ابتدایی‌ترین نشانه متمم‌د بودنمان». «چیماماندا آدیچی» که نوشته‌هایش به سی زبان ترجمه شده و در سراسر دنیا مخاطب دارد در این کتاب، از زن‌ها و مردها می‌خواهد که فارغ از جنسیت، برای انسان بودن تلاش کنند. او همچنین از زن‌ها می‌خواهد که با ترس‌هایشان بجنگند و خودشان –خود واقعی‌شان- را از یاد نبرند. از نظر نویسنده مشکل جنسیت‌گرایی اینجاست که به‌جای شناخت این مسئله که «چگونه هستیم»، به‌مادستور می‌دهد «چگونه باشیم». آدیچی در پایان کتاب، مثالی از فرهنگ «ایگبو» آورده است، در این فرهنگ دوقلوها بدشگون بوده و باید کشته می‌شدند، اما امروزه این کار برای مردم «ایگبو» غیر قابل تصور است. طبق این مثال، فرهنگ همواره در حال تغییر است. «فرهنگ، مردم را نمی‌سازد، بلکه مردم هستند که فرهنگ را می‌سازند. اگر این درست باشد که کمال انسانی زنان جزء فرهنگ ما نیست، پس ما می‌توانیم –و باید- آن را جزء فرهنگ‌مان کنیم.» این کتاب شصت صفحه‌ای توسط او در نشر «کوله‌پشتی» و «میلکان» با ترجمه‌های مریم طباطبائی‌ها و سمانه پرهیزگاری منتشر شده است و به‌دلیل حجم کمش می‌تواند منبع خوبی باشد برای شروع مطالعه در زمینه فمینیسم.

